

КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ ТА ТЕХНОЛОГІЙ

КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вчена рада

Протокол № 1 від 31.08.2024

Голова вченої ради

О.В. Яковлева

СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ СУСПІЛЬНОЇ СФЕРИ ОБОВ'ЯЗКОВА ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА

СИЛАБУС

для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти
за освітньою програмою «Реабілітаційна психологія»

О.В. Яковлева, 2024 рік
rector@kibit.edu.ua

СХВАЛЕНО

Кафедра психології

Протокол № 11 від 24.06.24

Зав. каф. *Лановенко* Ю. І. Лановенко

Київ 2024

Силабус обов'язкової освітньої компоненти СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ СУСПІЛЬНОЇ СФЕРИ для студентів освітньої програми «Реабілітаційна психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки».

Розробник: О. В. Яковлева, доктор філос. наук, професор, ректор Київського інституту бізнесу та технологій; Ю. І. Лановенко, канд. психол. наук, доцент, завідувач кафедри психології Київського інституту бізнесу та технологій

Силабус затверджений на засіданні кафедри психології
Протокол № 11 від «24» червня 2024 року

Завідувач кафедри Ю. І. Лановенко

© О. В. Яковлева, Ю. І. Лановенко, 2024 рік
© КІБІТ, 2024 рік

1. Анотація курсу

Місце освітньої компоненти «Соціально-філософський аналіз економічної сфери» у програмі навчання: дисципліна є нормативною, входить до циклу професійної підготовки.

Засоби оцінювання – залік, який проводиться у формі виконання тестових завдань і відкритих питань.

Форма навчання	Семестр	Кредити ECTS	Години	Лекції	Практичні (семінарські) заняття	СРС	Залік
Денна	1	3	90	16	16	56	2
Заочна	1	3	90	4	4	80	2

Мова навчання: українська.

Передреквізити – Методологія та організація наукових досліджень, Психологія масової поведінки.

Постреквізити – Поведінкова економіка, Науково-дослідне стажування.

2. Мета курсу

Предметом вивчення освітньої компоненти є глибинні знання суспільних процесів у соціально-філософському вимірі, що виступає запорукою комплексного бачення соціальних (психологічних, економічних) проблем та перспективи їх вирішення.

Мета освітньої компоненти – сформувати у магістрів-психологів цілісні та систематизовані уявлення з онтології, епістемології та філософії у соціальному аспекті.

Згідно з вимогами освітньої програми, студенти повинні освоїти наступні **компетентності**:

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 06. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 05. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 05. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

До **програмних результатів навчання** віднесено:

ПР 01. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР 07. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПР 09. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Програма навчальної дисципліни складається з **8 тем**, що передбачають реалізацію засад Указу Президента України «Про цілі сталого розвитку України на період до 2030 року».

3. План лекційних та семінарських занять і завдання до СРС.

Основні підручники / посібники курсу:

1. Андрущенко В. П., Губерський Л., Михальченко М. (2015). Соціальна філософія: Історія, теорія, методологія (підручник). Київ: Юрінком-Інтер, (4-те видання).
2. Ананьїн В. О. (2007). Соціальна філософія (підручник). Харків: Прапор.

Лекція 1. Соціально-філософський аналіз суспільної сфери: предмет і методи

- Специфіка, мета і завдання соціально-філософського аналізу суспільної сфери.
- Методи й засоби соціально-філософського дослідження суспільства (аналіз і синтез, індукція і дедукція, порівняння, абстрагування).
- Значення соціального експерименту та моделювання у дослідженні суспільних процесів.

Питання на семінарське заняття:

1. Що таке суспільство як соціальний інститут?
2. У чому полягає специфіка соціально-філософського аналізу суспільної сфери?
3. Які методи є ключовими у соціально-філософських дослідженнях (аналіз, синтез, індукція, дедукція)?
4. Значення соціального моделювання і соціального експерименту.

СРС:

- Порівняти методологію економічної теорії та соціальної філософії. Які методи спільні, а які унікальні?
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія (4-те вид., випр. та доп.). Київ: Юрінком-Інтер.
2. Fink, H. (1981). *Social Philosophy (RLE Social Theory)* (1st ed.). Routledge.

Лекція 2. Історичні форми осмислення суспільства

- Образ «соціуму» в античній філософії.
- Розуміння суспільства в середньовіччі та в Новий час.
- Інтерпретації суспільного розвитку у XX–XXI ст.

Питання на семінарське заняття:

1. Як античні мислителі розуміли суспільство?
2. У чому відмінність середньовічного та новочасного бачення соціуму?
3. Які концепції суспільного розвитку переважали у XX–XXI ст.?
4. Чи можна простежити спадкоємність у цих уявленнях?

СРС:

- Порівняти концепції суспільства Платона та Т. Гоббса. Які цінності покладені в основу їхніх поглядів?
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія (4-те вид.). Київ: Юрінком-Інтер.
2. Таран, В. О. (2009). Соціальна філософія [PDF]. Київ.
3. Fink, H. (1981). *Social Philosophy (RLE Social Theory)*. Routledge.

Лекція 3. Суспільні інститути як основа соціального життя

- Суспільство як соціальний інститут: структура і функції.
- Умови сталого функціонування суспільних інститутів.
- Порівняння різних типів соціальних інститутів (сім'я, освіта, релігія, політика, медіа).

Питання на семінарське заняття:

1. Які основні суспільні інститути формують структуру соціуму?
2. Умови сталого функціонування інститутів.
3. Порівняння сім'ї та освіти як соціальних інститутів.
4. Чому руйнування інститутів веде до соціальної кризи?

СРС:

- Вибрати один сучасний інститут (сім'я, освіта, політика, медіа) і проаналізувати його проблеми в Україні.
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія. Київ: Юрінком-Інтер.
2. Christman, J. (2016). Social and Political Philosophy: A Contemporary Introduction. Routledge.
3. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.

Лекція 4. Соціальна епістемологія та знання про суспільство

- Поняття «соціальна епістемологія» та її проблеми.
- Види знань про суспільний світ: наукові, практичні, ціннісні.
- Галузі сучасної соціальної епістемології (соціальна психологія, когнітивна соціологія, антропологія знання).

Питання на семінарське заняття:

Що таке соціальна епістемологія?

Які проблеми постають перед сучасною епістемологією суспільства?

Які види знань про соціум виокремлюють?

Соціальна психологія, когнітивна соціологія, антропологія знання як галузі соціальної епістемології.

СРС:

- Проаналізувати, як медіа формують суспільні знання та уявлення (взяти приклад з новин чи соцмереж).
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. П'янзін, С. Д. Основи соціальної філософії (підручник).
2. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія. Київ: Юрінком-Інтер.
3. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.

Лекція 5. Соціальні цінності, свобода і справедливість

- Роль цінностей у формуванні суспільної свідомості.
- Свобода та відповідальність у суспільному житті.
- Соціальна справедливість у філософському вимірі.
- Індивідуалізм і колективізм у суспільних відносинах.

Питання на семінарське заняття:

1. Яку роль відіграють цінності у суспільному житті?
2. Як поєднуються свобода і відповідальність у соціальній сфері?
3. Що означає поняття «соціальна справедливість» у різних філософських концепціях?
4. Індивідуалізм і колективізм – їх сильні та слабкі сторони.

СРС:

- Проаналізувати: «Що важливіше для сучасного суспільства – індивідуальна свобода чи колективна солідарність?»
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.
2. Christman, J. (2016). Social and Political Philosophy: A Contemporary Introduction. Routledge.
3. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія. Київ: Юрінком-Інтер.

Лекція 6. Сфера культури, політики та комунікації

- Культура і мистецтво як чинники суспільного розвитку.
- Політика і право як соціальні інститути.
- Медіа і комунікація у сучасному суспільстві.

Питання на семінарське заняття:

1. Яке місце культури у суспільному розвитку?
2. Як політика і право впливають на соціальне життя?
3. Яким є значення мистецтва у формуванні суспільної свідомості?
4. Роль мас-медіа і комунікацій у сучасному світі.

СРС:

- Проаналізувати вплив соцмереж на формування суспільних настроїв у молоді.
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія. Київ: Юрінком-Інтер.
2. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.

Лекція 7. Етичні та глобалізаційні виклики суспільства

- Етичні проблеми суспільної діяльності.
- Інтеграція міжкультурних явищ у світі.
- Соціальна нерівність та міграційні процеси як виклик для сучасних суспільств.

Питання на семінарське заняття:

1. Які головні етичні проблеми постають у суспільному житті?
2. У чому суть інтеграції міжкультурних явищ?
3. Соціальна нерівність як глобальний виклик XXI ст.
4. Роль міграційних процесів у зміні суспільної структури.

СРС:

- Підготуйте приклади етичних дилем, які виникають у глобалізованому суспільстві (наприклад, у сфері екології, прав людини, економіки).
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. Christman, J. (2016). Social and Political Philosophy: A Contemporary Introduction. Routledge.
2. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.
3. Андрущенко, В. П., Губерський, Л. В., & Михальченко, М. І. (2016). Соціальна філософія: історія, теорія, методологія. Київ: Юрінком-Інтер.

Лекція 8. Сучасні трансформації та майбутнє суспільства

Питання на семінарське заняття:

• Громадянське суспільство: особливості та перспективи. • Суспільна резильєнтність у філософському аспекті. • Роль технологій у суспільних змінах ХХІ століття.	1. Що таке громадянське суспільство і які його особливості? 2. Як розуміти поняття «суспільна резильєнтність»? 3. Яку роль відіграють технології у трансформації суспільства ХХІ ст.? 4. Які можливі сценарії розвитку сучасних суспільств?

СРС:

- Скласти три сценарії розвитку суспільства до 2050 року (оптимістичний, песимістичний, реалістичний).
- Відповідь додати до Гугл-класу.

Література:

1. DeLanda, M. (2006). A New Philosophy of Society: Assemblage Theory and Social Complexity.
2. Stewart, J. E. (2017). The Self-Organizing Society: A Grower's Guide.
3. Fink, H. (1981). Social Philosophy (RLE Social Theory). Routledge.

План занять та СРС для заочної форми

Лекція 1. Предмет, методи та історичні підходи соціально-філософського аналізу суспільної сфери.

- Основні поняття та методи соціально-філософського аналізу суспільства.
- Етапи розвитку уявлень про суспільство в історії філософії.

Семінарське заняття 1.

Практичне завдання:

- **Групова робота:** Студенти об'єднуються у 3-4 групи. Кожна група аналізує один історичний період (Античність, Середньовіччя, Новий час, сучасність) і готує коротку презентацію:
 - Визначення суспільства в цьому періоді.

- Роль соціальних інститутів та значення соціальної епістемології.
 - Основні соціальні інститути та їх функції.
 - Методи та підходи до вивчення суспільства.

Дискусія:

- Після презентацій обговорити: які елементи досліджень суспільства залишаються актуальними сьогодні, а що змінилося?

СРС 1 (розкрити питання):

1. Що є предметом соціально-філософського аналізу суспільної сфери?
2. Які методи використовуються у соціально-філософському аналізі суспільства (аналіз, синтез, індукція, дедукція, порівняння, соціальне моделювання, експеримент)?
3. Як змінювалось розуміння суспільства в античній, середньовічній та новочасній філософії?
4. Що таке соціальні інститути та яку роль вони відіграють у структурі суспільства?
5. Які види знань про суспільство існують і як соціальна епістемологія їх систематизує?

Література:

1. Сидорова, С. (2024). Епістемічне пригнічення українських перспектив у сучасній західній академії. *НаУКМА Research Papers in Philosophy and Religious Studies*, 14, 12–30. <https://doi.org/10.18523/2617-1678.2024.14.12-30>
2. Волковський, В. (2022). Політична філософія України XIX століття. *Академперіодика*.
3. Fink, H. (1981). *Social Philosophy (RLE Social Theory)*. Routledge.
4. Christman, J. (2016). *Social and Political Philosophy: A Contemporary Introduction*. Routledge.
5. Fricker, M., Graham, P. J., Henderson, D., & Pedersen, N. J. L. L. (Eds.). (2019). *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. Routledge.

Лекція 2. Цінності, етика та трансформації суспільної сфери: сучасні виклики та перспективи.

- Ключові цінностями, що визначають розвиток суспільства.
- Основні етичні принципи свободи та справедливості у соціально-філософському аналізі.
- Вплив культури, політики та комунікації на соціальні трансформації.

Семінарське заняття 2.

Практичне завдання:

- **Групова робота:** Студенти об'єднуються у 3-4 групи. Кожна група аналізує один із питань семінару:
 - 1) Цінності та етичні орієнтири суспільства – визначити ключові цінності сучасного суспільства, обговорити їх роль у формуванні соціальних норм і етики.

- Сучасні глобалізаційні та етичні виклики, що стоять перед суспільством.
 - Перспективи розвитку суспільної сфери в умовах технологічних, соціальних та культурних змін.
- 2) Принципи свободи та справедливості – дослідити, як ці принципи реалізуються у сучасних соціальних та політичних інститутах.
 - 3) Вплив культури, політики та комунікації – проаналізувати, як культурні, політичні та комунікаційні процеси впливають на соціальні трансформації.
 - 4) Глобалізаційні та етичні виклики – обговорити сучасні глобальні проблеми та їх вплив на формування нових соціальних стратегій.
 - 5) Перспективи розвитку суспільної сфери – оцінити перспективи розвитку суспільства у XXI столітті з урахуванням технологічних, соціальних та культурних змін.
- Кожна група готує коротку презентацію (5-7 хв.) із відповіддю на своє питання та прикладами із сучасного життя.

Дискусія:

- Обговорення проводиться за ключовими питаннями семінару:
 - 1) Які цінності та етичні орієнтири залишаються актуальними для сучасного суспільства, а що змінилося?
 - 2) Наскільки принципи свободи та справедливості реалізуються в сучасних соціальних і політичних процесах?
 - 3) Як культура, політика та комунікація формують соціальні трансформації сьогодні?
 - 4) Які глобальні виклики є пріоритетними для суспільства, і які стратегії їх подолання можуть бути ефективними?
 - 5) Які перспективи розвитку суспільної сфери можна передбачити в XXI столітті?

СРС 2 (розкрити питання):

1. Які ключові цінності визначають розвиток суспільства та його етичні орієнтири?
2. Які основні принципи свободи та справедливості у соціально-філософському аналізі суспільства?

3. Як культура, політика та комунікація впливають на соціальні трансформації та розвиток суспільних інститутів?
4. Які сучасні глобалізаційні та етичні виклики стоять перед суспільством, і як вони формують нові соціальні стратегії?
5. Які перспективи розвитку суспільної сфери у XXI столітті з урахуванням технологічних, соціальних та культурних змін?

Література:

1. Волковський, В. (2017). Ідея соціальності: політична філософія України XIX століття. Академперіодика.
2. Сидорова, С. (2024). Епістемічне пригнічення українських перспектив у сучасній західній академії. Наукові записки НаУКМА. Філософія та релігієзнавство, 14, 12–30. <https://doi.org/10.18523/2617-1678.2024.14.12-30>
3. Gaus, G. F. (1990). Social Philosophy. Routledge.
4. Maritain, J. (1947). The Person and the Common Good. University of Notre Dame Press.
5. DeLanda, M. (2006). A New Philosophy of Society: Assemblage Theory and Social Complexity. Continuum.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Пояснити зміст суспільства як соціального інституту.
2. Виокремити складники структури основних суспільних інститутів.
3. З'ясувати методи й засоби сталого розвитку суспільства.
4. Назвати й пояснити необхідні умови для сталого функціонування суспільних інститутів.
5. Зіставити два типи суспільних інститутів (на вибір).
6. Визначити специфіку, мету і завдання соціально-філософського аналізу суспільної сфери.
7. Розкрити значення «соціуму» в античній філософській думці.
8. Розкрити значення «соціуму» в середньовічній філософській думці.
9. Розкрити значення «соціуму» у філософії Нового часу.
10. Розкрити значення «соціуму» у другій половині XX – початку XXI ст.
11. Висвітлити зміст поняття «раціональні моделі суспільної організації».
12. Визначити місце і значення синтезу й аналізу в методології соціальної філософії.
13. Визначити місце і значення дедукції та індукції в методології соціальних досліджень.
14. Визначити місце і значення порівнянь у соціально-філософському аналізі.
15. Визначити місце та значення кількісного і якісного аналізу в методології суспільних наук.

16. Визначити місце і значення логічного та історичного підходів у дослідженні суспільства.
17. Визначити місце і значення соціального експерименту в методології суспільних наук.
18. Визначити місце і значення методу аналогії в соціально-філософських дослідженнях.
19. Визначити місце і значення гіпотези в соціальних дослідженнях.
20. Визначити місце і значення методу наукової абстракції у вивченні суспільних явищ.
21. Розкрити семантику «соціальної епістемології».
22. Висвітлити чинники й результати неперервної освіти в аспекті суспільного розвитку.
23. Назвати й пояснити види та підвиди знань про суспільний світ.
24. Розкрити значення дефініцій «соціальне буття» і «мистецтво суспільного життя».
25. Виокремити проблеми соціальної епістемології.
26. Виявити роль і значення соціального моделювання в суспільних науках.
27. Розкрити семантику таких галузей соціальної епістемології: соціальна психологія, когнітивна соціологія, антропологія знання.
28. Назвати й пояснити види соціального капіталу у вимірі епістемології.
29. Проаналізувати методи забезпечення стабільності суспільної інфраструктури.
30. Висвітлити суспільний вимір впровадження інновацій задля стабільності й поступу.
31. Розкрити мету і завдання соціальної філософії.
32. Виокремити об'єкти досліджень соціальної філософії.
33. Дослідити специфіку реалізації соціальної політики в аспекті подолання бідності та скорочення нерівності.
34. Пояснити «метаболізм» суспільної сфери.
35. Розкрити значення праці в онтологічному вимірі суспільного буття.
36. З'ясувати методи і засоби забезпечення соціальної та екологічної стійкості й безпеки населених пунктів.
37. Визначити функції суспільства в аспекті взаємодії «природа – людина – культура».
38. Виокремити мету і завдання філософії суспільства.
39. Назвати основні сучасні соціально-філософські концепції.
40. Розкрити значення комунікації як об'єкта філософського аналізу.
41. Визначити етичні проблеми суспільної діяльності.
42. Встановити філософські аспекти керування суспільними ресурсами (природними, інформаційними, культурними, людськими).
43. З'ясувати мету і наслідки інтеграції міжкультурних явищ у суспільне мислення в умовах глобалізації.
44. Проаналізувати роль цінностей у формуванні суспільної свідомості.
45. Пояснити значення свободи та відповідальності в суспільному житті.

46. Розкрити зміст поняття «соціальна справедливість» у філософському аспекті.
47. Порівняти концепції індивідуалізму та колективізму у суспільній сфері.
48. Висвітлити роль освіти як суспільного інституту.
49. Пояснити значення сім'ї як базового соціального інституту.
50. Дослідити вплив релігії на формування суспільних цінностей.
51. Проаналізувати вплив медіа на сучасне суспільство.
52. Визначити місце культури у соціально-філософському аналізі суспільної сфери.
53. Пояснити роль мистецтва у суспільному розвитку.
54. Розкрити значення політики як соціального інституту.
55. Висвітлити взаємозв'язок права та моралі у суспільній сфері.
56. Розкрити проблеми соціальної нерівності у глобалізованому світі.
57. Пояснити роль міграційних процесів у трансформації суспільств.
58. Визначити особливості сучасного громадянського суспільства.
59. Розкрити поняття «суспільна резильєнтність» у філософському аспекті.
60. Пояснити роль технологій у суспільних змінах XXI століття.

5. Оцінювання

Правила набору балів: протягом курсу студент може набрати 100 балів, з яких до 60 балів набирається за рахунок виконання самостійних завдань та виступів на заняттях і до 40 балів – на підсумковому контролі. Студенти допускаються до підсумкового контролю за умов набору протягом семестру не менше 35 балів. Якщо студент набрав більше 90 балів, то за рішенням кафедри він може бути звільнений від заліку. З кожної теми можна набрати таку максимальну кількість балів:

Теми	Максимальна оцінка на семінарському занятті для денної форми	Максимальна оцінка за СРС для денної форми навчання	Максимальна оцінка на семінарському занятті для заочної форми навчання	Максимальна оцінка за СРС для заочної форми навчання
1	2	5	20	10
2	3	5		
3	3	5		
4	3	5		
5	2	5	20	10
6	3	5		
7	2	5		
8	2	5		
Підсумок	20	40	40	20
Залік	40		40	

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74	задовільно	D	непогано
60-66		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
0-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання

Підсумкова семестрова оцінка у випадку складання диференційованого заліку визначається як сума поточної семестрової та підсумкової оцінок у балах. Зазначена оцінка заноситься до екзаменаційної відомості та індивідуального навчального плану здобувача освіти. Повторне складання екзаменів, заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента (дисципліни): один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

6. Політика курсу

1. Завдання на самостійну роботу студентів, як індивідуальні, так і загальні, мають бути виконані у вказаний час: на відповідному семінарському занятті чи у зазначений термін в гугл-класі. В разі несвоєчасного виконання завдання на автора (групу авторів) накладається штраф балів залежно від строку запізнення.
2. Під час дискусії та представлення групових робіт участь у ній обов'язкова для всіх членів групи. Необхідно вміти не лише виконати поставлене завдання, а й обґрунтувати його, пояснити особливості та висновки. Окрім того, участь у дискусії беруть як викладач, так і інші студенти академічної групи.
3. Самостійна домашня робота є обов'язковою для всіх студентів. Студенти виконують її в обсязі, необхідному для набрання достатньої кількості балів.
4. Студентам рекомендується вести зошит з підготовки до занять, у якому зафіксовано головні позиції заняття і представлено конспекти рекомендованих першоджерел із тем, питань, що виносяться на семінарські заняття. Представлений у зошиті матеріал має бути чітко структурований відповідно до питань, які розглядаються на семінарі.
5. Поведінка на заняттях регламентується загальними правилами поведінки в закладах освіти й соціальними нормами взаємодії (не дозволяється

застосовувати нецензурну лексику, перебивати викладача та одногрупників, самотійно без дозволу пересуватися аудиторією тощо).

6. Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримати у науково-педагогічного працівника кафедри гуманітарних та фундаментальних дисциплін, який безпосередньо проводить заняття, чи звернувшись із письмовим запитом на електронну пошту: dekanat@kibit.edu.ua

ГУГЛ-КЛАС

<https://classroom.google.com/c/ODE1NDQ2OTEyMTI0?cjc=wtdbulcw>